

Gemensam Lokal Lägesbild 2019 – 2022

Brottsligheten och tryggheten i Täby kommun

Trygghets- och säkerhetsenheten
Alexander Nilsson
2022-12-08
Dnr KS 2022/321-19
Dnr LPO Södra Roslagen A673.609/2022

Innehåll

Inledning	4
Bakgrund	4
Syfte	4
Definition	4
Brottslighet och trygghet i Täby kommun	5
Brottslighet	5
Kunskapskällor	5
Trygghet	6
Kunskapskällor	6
Polisanmälda brott i Täby kommun	7
Totala antalet anmälda brott	7
Brott mot person	7
Stöld- och tillgreppsbrott	12
Skadegörelsebrott	15
Bedrägeribrott	16
Ungdomsbrott	18
Narkotikabrott	19
Brott mot företagare och näringsliv	20
Tryggheten i Täby kommun	22
SCB:s medborgarundersökning	22
Polisens trygghetsundersökning	23
Länsstyrelsens medborgarundersökning	24
Lokalt företagsklimat – brott och otrygghet	25

Inledning

Bakgrund

En viktig del i det trygghetsskapande och brottsförebyggande arbetet är en kommun- och aktörsövergripande samsyn vad gäller brottslighet och trygghet i Täby kommun samt Stockholmsregionen.

Täby kommun och lokalpolisområde Södra Roslagen samarbetar regelbundet för att återkommande skapa en gemensam lokal lägesbild. Det görs utifrån brottsstatistik, undersökningar samt inrapporterade händelser i den offentliga miljön.

Mot denna bakgrund har kommunen och polisen kontinuerligt haft en uppdaterad och gemensam lägesbild. Det har därmed varit möjligt att dels anpassa insatserna efter det nuvarande läget, dels följa lägesbilden över tid för att se vilken förändring som sker.

Syfte

Syftet med denna lägesbild är att ge en övergripande bild av brottslighet och trygghet, med fokus på Täby kommun och Stockholmsregionen. Lägesbilden redovisar även ett urval av de brottsförebyggande åtgärder som vidtagits.

Lägesbilden utgör underlag för val av gemensamma fokusområden mellan Täby kommun och lokalpolisområde (LPO) Södra Roslagen. Fokusområdena ska omhändertas långsiktigt, kunskapsbaserat och bedrivas systematiskt.

Definition

Med *säkerhet* avses den faktiska risken för att det ska inträffa brott och ordningsstörningar (brottsutsatthet).

Med *trygghet* avses hur individer upplever risken för att det ska inträffa brott och ordningsstörningar. Otrygghet relaterar därmed till rädsla för brott och ordningsstörningar.

Ett *brott* är en gärning som är belagd med straff. Den som begår brott bryter mot de normer som är lagstadgade och för vilka ett straff kan åläggas av staten eller i statens namn i Brottsbalken.

Brottsförebyggande avser varje åtgärd som utformas för att minska den faktiska brottsutsattheten och/eller den uppfattade rädslan för brott och ordningsstörningar.

Brottslighet och trygghet i Täby kommun

Det här kapitlet visar ett urval av den information som idag finns kring brottslighet och trygghet, med fokus på Täby kommun och Stockholmsregionen. Brottsutvecklingen beskrivs och analyseras främst genom att titta på antalet anmälda brott, med fokus på de mängdbrott som i huvudsak sker i den offentliga miljön.

Tryggheten redovisas utifrån några av de nationella, regionala och lokala trygghets- och medborgarundersökningar och deras resultat gällande trygghet i samhället, brottsutsatthet och oro för brott.

Brottslighet

Kunskapskällor

Kriminalstatistiken som används här är anmälda brott och finns tillgänglig genom Brottsförebyggande rådets statistikdatabas.¹ I denna rapport har även statistik från Polismyndigheten tillhandahållits av kommunpolisen genom myndighetens interna händelserapporteringssystem.

Ett viktigt konstaterande i sammanhanget är för det första att antalet anmälda brott inte är liktydigt med antalet faktiskt begångna brott. Anmälningsbenägenheten beror bland annat på brottets grovhet, rädsla för repressalier, tilliten till samhället och till rättsväsendet, relationen till gärningspersonen, förekomst av försäkring, anmälningsrutiner m.m.

För det andra registreras brott i olika hög grad beroende på mängden resurser som läggs. Exempelvis, majoriteten av narkotikabrotten är spaningsbrott, vilket innebär myndighetsprioriteringar för att aktivt förebygga, förhindra, upptäcka och ingripa mot droghandeln. Ett annat exempel i sammanhanget är trafikbrott som också speglar prioriteringar och arbetssätt.

Detta innebär att statistiken till vissa delar är en återspeglings av rättssystemets insatser och inte nödvändigt speglar hur många brott som faktiskt har begåtts. Slutsatsen är därmed att all brottsstatistik ska tas med viss försiktighet. Likväl finns det betydande slutsatser som kan dras.

---

¹ <https://bra.se/statistik/kriminalstatistik/anmalda-brott.html>

Tidsperiod

Brottsutvecklingen redovisas i huvudsak för perioden 1 januari till 30 september, med jämförelsedata från fyra år för att kunna utläsa eventuella trender (2019 – 2022).

Trygghet**Kunskapskällor**

Det finns en rad olika kvalitetssäkrade undersökningar som genomförs kontinuerligt, däribland offerundersökningar som undersöker allmänhetens utsatthet för brott och trygghetsundersökningar som ställer olika frågor kring oro och otrygghet. Årligen genomför även SCB en medborgarundersökning på uppdrag av kommunen där invånarna får tycka till om sin kommun och dess verksamheter.

Urval av kvalitetssäkrade undersökningar

Även om dessa typer av undersökningar endast utgör ett urval av invånarna i en kommun kan undersökningarna ge indikationer på hur utsatthet, trygghet och oro för brott utvecklar sig över tid. Inom ramen för denna lägesbilsframtagningskommission kommer ett urval av nedan undersökningar och dess resultat presenteras.

- SCB:s medborgarundersökning – frågeområde trygghet i samhället
- MSB och SKR:s öppna jämförelser – trygghet och säkerhet
- Länsstyrelsens medborgarundersökning – om trygghet och otrygghet
- Brottsförebyggande rådets nationella trygghetsundersökning
- Polisens trygghetsundersökning
- Lokalt företagsklimat – frågeområde brott och otrygghet

Polisanmälda brott i Täby kommun

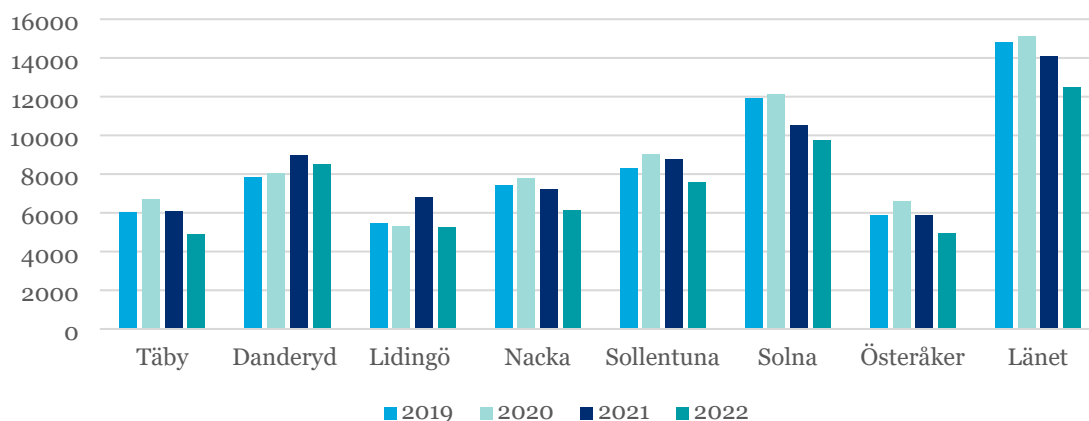
Inom ramen för denna lägesbildaframtagning redovisas brottsutvecklingen genom standardiserade brottskategorier och brottstyper som tagits fram med hjälp av Brottsförebyggande rådets officiella kriminalstatistik. Brottsutvecklingen redovisas även med hjälp av polisens interna statistiksystem² och framtagna kategorier – däribland våld i offentlig miljö, ungdomsbrottslighet, trafikbrott bland unga samt bedrägeribrott mot äldre.

Totala antalet anmälda brott

Det totala antalet anmälda brott har minskat för tredje året i rad i Täby kommun och ligger nu på den lägsta nivån under denna tidsperiod (2019-2022). I ett regionalt perspektiv är brottsutvecklingen fortsatt låg i Täby och kommunen har det lägsta utfallet av samtliga jämförelsekommuner. Se jämförelser och snitt för länet i figur 1.

Av det totala antalet anmälda brott har stöld- och tillgreppsbrott årligen varit den mest förekommande brottskategorin i Täby kommun, följt av skadegörelsebrott samt trafikbrott.

Figur 1: Diagram som visar utvecklingen av det totala antalet anmälda brott mellan år 2019 – 2022 (1 jan – 30 sep). Diagrammet redovisar resultat för Täby kommun, sex jämförelsekommuner samt snitt för länet.

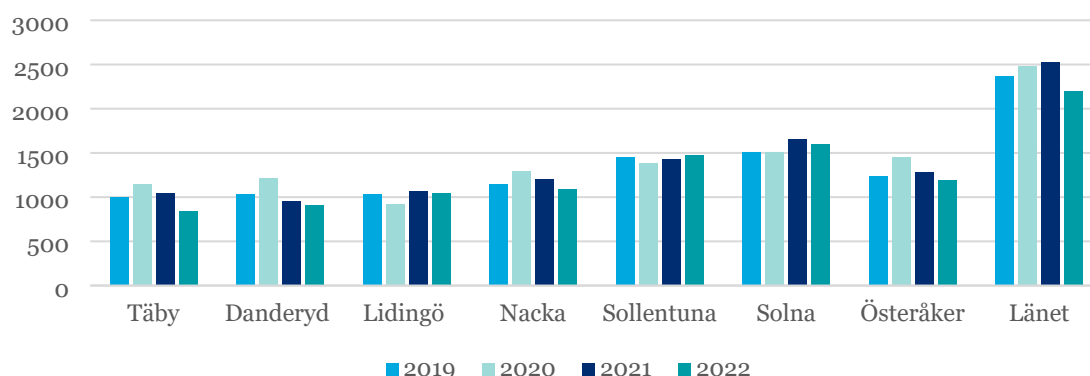
Brott mot person

Med brottskategorin brott mot person avses brott som regleras i 3–7 kap. brottsbalken. De brottstyper som utgör flest brott inom kategorin omfattar bland annat: misshandel, ofredande samt olaga hot. I detta avsnitt beskrivs nivå och utveckling för brottskategorin i stort, samt för några av de vanligare brottstyperna i kategorin.

² STATUS – Polismyndighetens officiella statistiksystem

Antalet anmälda brott mot person har minskat för tredje året i rad i Täby kommun och ligger nu på den lägsta nivån under tidsperioden. Täby har inom denna brottskategori det lägsta utfallet av samtliga jämförelsekommuner. Se jämförelsekommuner och snitt för länet i figur 2.

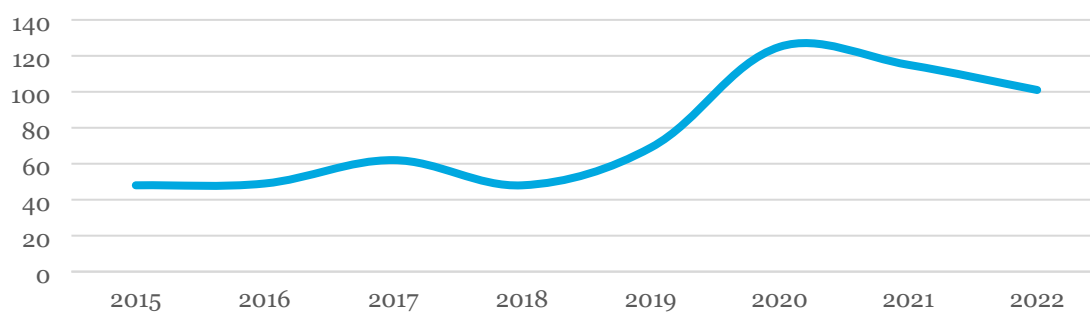
Figur 2: Diagram som visar utvecklingen av antalet anmälda brott mot person mellan år 2019 – 2022 (1 jan – 30 sep). Diagrammet redovisar resultat för Täby kommun, sex jämförelsekommuner samt snitt för länet.

Skjutvapenvåld i Stockholms län

Efter en längre period med en minskande trend började det dödliga skjutvapenvåldet öka vid mitten av 00-talet i Sverige och har fortsatt så sedan dess. Skjutvapenvåldet i Stockholms län var redan 2015 på förhållandevis höga nivåer men vid skiftet 2019/2020 tilltog ökningen kraftigt. Skjutvapenvåldet har för de tre senaste åren fortsatt ligga på dessa höga nivåer, se figur 3.

Figur 3: Antalet anmälda brott om skjutvapenvåld i Stockholms län mellan 2015 – 2022.

Analys och utsatta områden

Studier visar att en påtagligt hög andel av skjutvapenvåldet sker i länets socialt mest utsatta områden och våldet är starkt förknippat med kriminella miljöer.³

³ Rapport 2021:8. Dödligt skjutvapenvåld i Sverige och andra europeiska länder

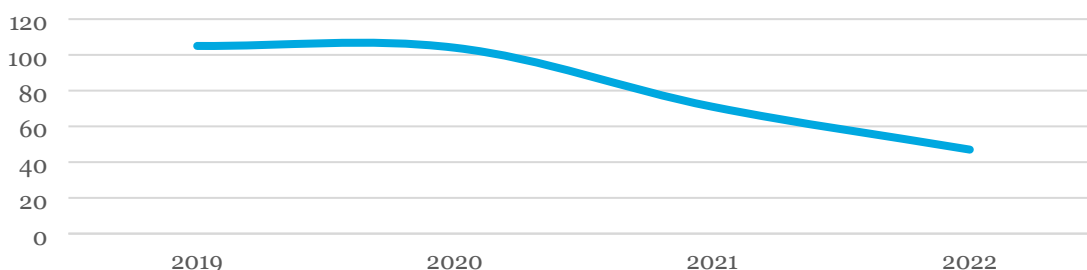
Uppskattningsvis hälften av skjutningarna har en koppling till utsatta områden, antingen genom att de inträffat i ett utsatt område eller att de utförts av aktörer som har koppling till utsatta områden. Det är inte bara skjutningar som har en högre koncentration i dessa områden utan även, bland annat, skadegörelse genom brand i motorfordon (bilbrand).⁴

I Täby kommun finns inga utsatta områden enligt polisens definition och det finns heller inga kända kriminella nätverk. Det finns däremot personer som är boende i kommunen och som befinner sig i utkanterna av dessa nätverk, och polisen kan identifiera löst sammansatta kriminella grupperingar i kommunen. En del av dessa individer kan ha en hotbild riktade mot sig vilket kan innebära risk för grova våldsbrott.

Våld i offentlig miljö

Våld i offentlig miljö är händelser som i många fall är en bidragande orsak till otrygghet för kommunens invånare samt företagare. Antalet anmälda brott i kommunen som faller inom denna kategori är fortsatt lågt i ett regionalt perspektiv och har minskat under de senaste två åren, se figur 4.

Figur 4: Antalet anmälda brott inom kategorin våld i offentlig miljö mellan år 2019 – 2022. Statistiken för år 2022 avser perioden till och med 15 oktober. För 2019, 2020 samt 2021 är det helår. Statistiken är hämtad från polisens interna händelserapporteringssystem.

Analys och insatser

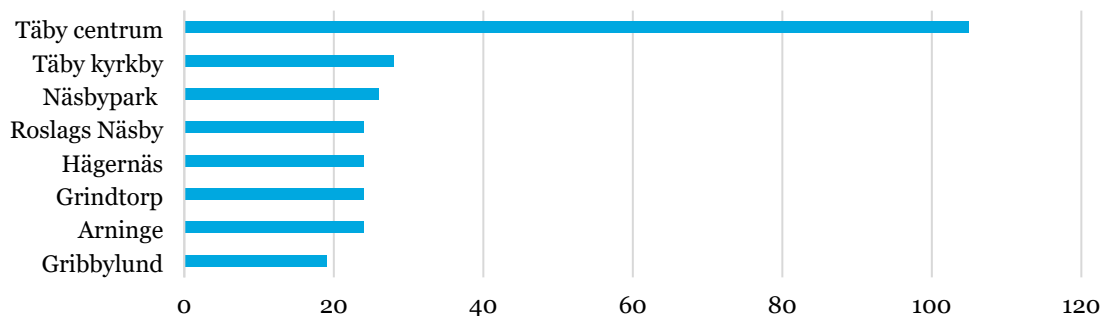
Den vanligaste brottskoden de senaste fyra åren är brottskod "misshandel, annan än grov, mot man 18 år eller äldre, obekant med offret, utomhus". Dessa anmälda brott står för cirka 40 procent av de brott som begås inom kategorin våld i offentlig miljö.

Brotten är koncentrerade främst till helgerna (cirka 60 procent av totalen) och det är framförallt lördagarna de flesta brotten sker och en hög andel efter midnatt natten mot söndagen.

⁴ Polismyndigheten, nationella operativa avdelningen (2021) Lägesbild över utsatta områden

Under år 2019 till 2022 är det totalt 327 anmälda brott i kategorin. Figur 5 visar de områden i kommunen (indelad i kommundelar) där majoriteten av de anmälda brotten har inträffat. I centrala Täby sker den absoluta majoriteten av de anmälda brotten, nästan en tredjedel.

Figur 5: Våld i offentlig miljö, antalet anmälda brott mellan år 2019 – 2022 (t.o.m. 15 okt 2022).

Analysen visar att en stor andel av misshandelsbrotten begås på platser och under tider när berusningsdrickande sker, det vill säga mellan obekanta på natten och på platser dit allmänheten har tillträde. För Täby kommun innebär det i huvudsak platser i anslutning till Täby torg och centrumområdet.

Även om utsattheten för våld i offentlig miljö är låg möjliggör brottslighetens koncentration till vissa platser stora möjligheter till trygghetsskapande och brottsförebyggande insatser. Täby kommun och polisen i LPO⁵ Södra Roslagen har arbetat, och ska även fortsättningsvis arbeta, med ökad närvaro i området.

Kommunen har under de två senaste åren bland annat beställt och samordnat utsättningen av ordningsvakter på Täby torg under kvälls- och nattetid på fredagar och lördagar. Kommunvakterna har ansvarat för ledning och styrning av denna resurs, och för att arbetet bedrivs samordnat med bevakningsföretaget i Täby centrum samt med ordningsvakter från krogarna i närområdet.

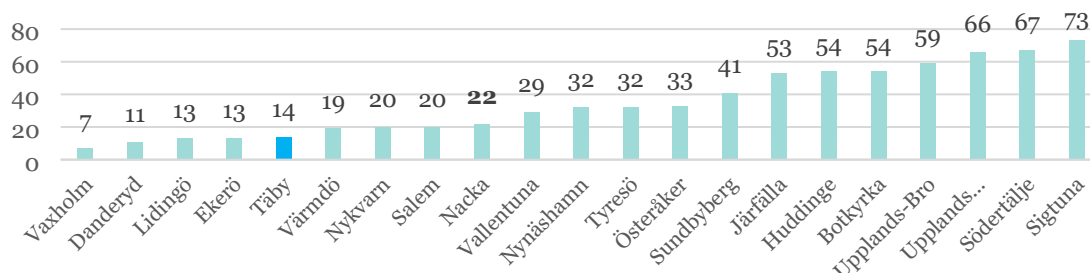
Kamerabevakning, trygghetsvandringar, tillsynsarbete och drogförebyggande arbete genom utbildningar i ansvarsfull alkoholservering är fler exempel på brottsförebyggande insatser som vidtagits under tidsperioden.

⁵ LPO – Lokalpolisområde

Andelar som upplever problem med våldsbrott i kommunen

Den ur ett regionalt perspektiv låga brottsutsattheten förefaller även korrelera med hur invånarna upplever problemen med våldsbrott i kommunen. Se figur 6.

Figur 6: SCB:s medborgarundersökning 2021. Andelar i procent som upplever problem med våldsbrott i kommunen.

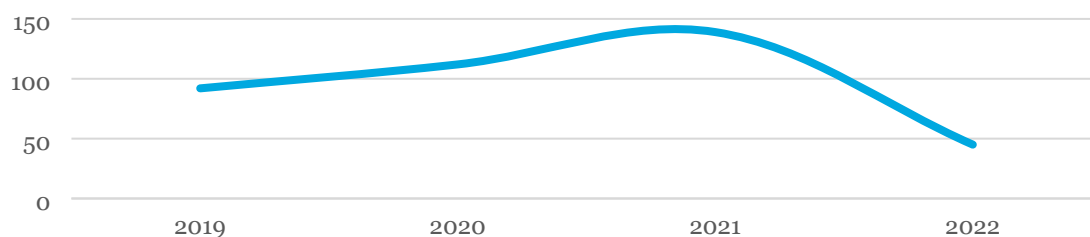
Våld i parrelation

Antalet anmälda våldsbrott i parrelationer är en kategori där mörkertalet tros vara stort. Statistiken visar att antalet anmälningar inom denna kategori ökade i kommunen under år 2020 och 2021, för att sedan minska under år 2022. Se figur 7.

En av anledningarna tros enligt LPO Södra Roslagen vara att anmälningsbenägenheten kan ha ökat i och med covid-19-pandemins restriktioner men även till följd av den gemensamma kampanj som genomförts av kommunerna i Roslagen där invånarna uppmanats att söka stöd och hjälp vid utsatthet för våld.

Polisen har under de senaste två åren prioriterat det förebyggande arbetet kring våld i parrelation, bland annat genom framtagandet av en ny metod för riskreducerande insatser (RRI) som vänder sig mot gärningsperson. Metoden syftar till att minska motivationen till hot och våld genom offensiva samtal, och därmed också minska upprepad utsatthet för brott. Metoden har använts även i Täby kommun, med goda resultat.

Figur 7: Antalet anmälda våldsbrott i parrelationer mellan år 2019 – 2022. Statistiken för år 2022 avser perioden till och med 15 oktober. För 2019, 2020 samt 2021 är det helår. Statistiken är hämtad från polisens interna statistiksystem.

Våldsbejakande extremism

Våldsbejakande extremism är ytterligare ett område som kontinuerligt bevakas och följs upp. Polisens statistik och underrättelser visar att det inte finns någon våldsbejakande extremismrörelse i Täby kommun. Däremot finns det upprättade styrdokument och samarbeten mellan LPO Södra Roslagen och Täby kommun kring rutiner och arbetssätt vid misstanke om våldsbejakande extremism i kommunen.⁶

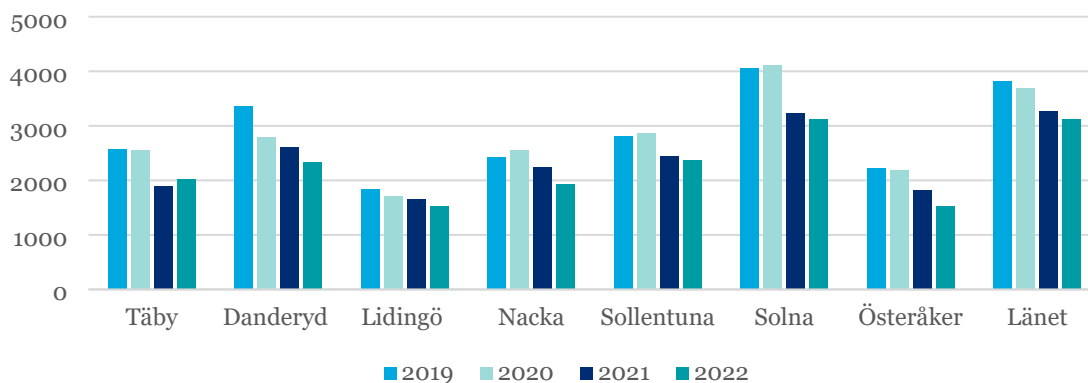
Stöld- och tillgreppsbrott

I detta avsnitt beskrivs nivå och utveckling för brottskategorin i stort samt för några av de vanligare brottstyperna som ingår i kategorin.

Stöld- och tillgreppsbrotten har varit den mest förekommande brottskategorin i Täby kommun under perioden 2019 till 2022. Under år 2022 har antalet anmälda brott ökat marginellt i jämförelse med år 2021.

Antalet anmälda brott befinner sig dock på betydligt lägre nivåer under år 2021 och 2022, jämfört med år 2019 och 2020. Det är framförallt en tydlig minskning vad gäller brottstyperna cykelstölder och bostadsinbrott som driver minskningen generellt inom brottskategorin. Se jämförelsekommuner och snitt för länet i figur 8.

Figur 8: Diagram som visar utvecklingen av antalet anmälda stöld- och tillgreppsbrott mellan år 2019 – 2022 (1 jan – 30 sep). Diagrammet redovisar resultat för Täby kommun, sex jämförelsekommuner samt snitt för länet.

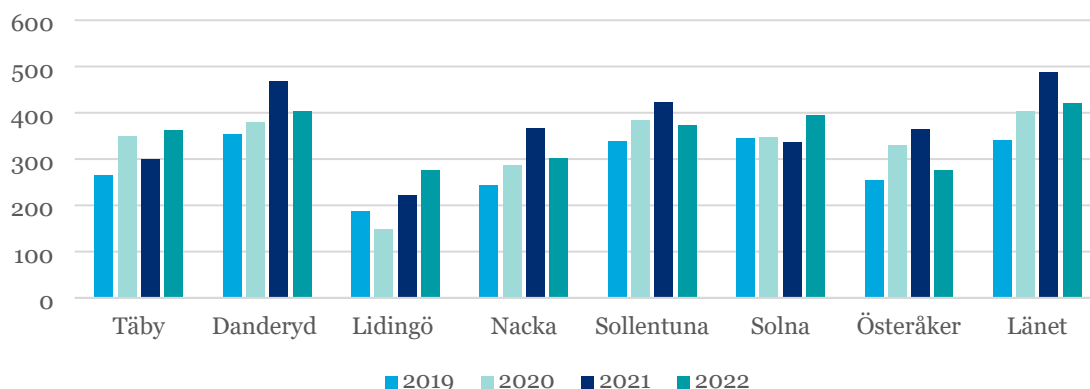
Cykelstölder samt stölder ur/från fordon

Under år 2019 och 2020 var cykelstölder den vanligaste brottstypen sett till antalet anmälda brott. De senaste två åren har cykelstölderna dock minskat kraftigt i omfattning och i dagsläget är stölder ur/från fordon den vanligaste brottstypen sett till antal inom denna kategori.

⁶ Policy för Täby kommuns arbete mot våldsbejakande extremism, dnr KS 2018/211-19, samt tillhörande rutin för våldsbejakande extremism i Täby kommun.

Under år 2022 har antalet anmälda stöldur/ur från fordon ökat med 21 procent i jämförelse med år 2021. Se jämförelsekommuner och snitt för länet i figur 9.

Figur 9: Diagram som visar utvecklingen av antalet anmälda stöldur/ur från fordon mellan år 2019 – 2022 (1 jan – 30 sep). Diagrammet redovisar resultat för Täby kommun, sex jämförelsekommuner samt snitt för länet.

Analys och insatser

Flertalet av de fordonsrelaterade stölderna genomförs enligt uppgifter från polisen av internationella brottsnätverk. Denna slutsats landar polisen i, bland annat genom att se på hur larm hanteras med skicklighet och hur snabbt föremålen försvinner och säljs vidare. Flertal av fordonsdelarna är åtråvärda på marknader inom andra länder.

En majoritet av brotten begås i anslutning till de uppställningsplatser för fordon som finns vid de större flerbostadshusområdena. Det är också vid dessa platser som kommunen och polisen har prioriterat brottsförebyggande åtgärder, bland annat genom ökad synlighet genom bevakningsföretag, kommunvakter samt polisnärvaro.

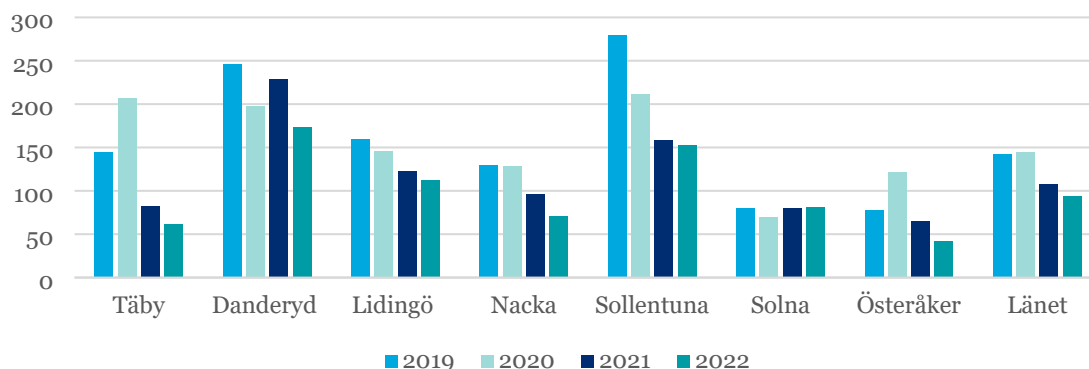
Bostadsinbrott

Bostadsinbrott är en brottstyp som invånarna uttrycker en stor oro att utsättas för. Detta framkommer i en rad olika attitydundersökningar, däribland polisens trygghetsundersökning från år 2020 och 2021. Därför är det glädjande att antalet anmälda bostadsinbrott har minskat för andra året i rad och nu ligger på den lägsta nivån under denna tidsperiod (2019 – 2022).

I jämförelse med den högsta noteringen under perioden (2020) har bostadsinbrotten minskat med 70 procent i Täby kommun. Jämfört med år 2021 har bostadsinbrotten minskat med 25 procent. Se jämförelsekommuner och snitt för länet i figur 10.

Minskningen av antalet anmälda bostadsinbrott syns på en övergripande nivå även nationellt och regionalt, vilket kan tyda på att brottsnätverken bytt inriktning. Istället ses en ökning bland bedrägerier och de fordonsrelaterade stölderna.

Figur 10: Diagram som visar utvecklingen av antalet anmälda bostadsinbrott mellan år 2019 – 2022 (1 jan – 30 sep). Diagrammet redovisar resultat för Täby kommun, sex jämförelsekommuner samt snitt för länet.

Analys och insatser

Ofta är det flera faktorer tillsammans som bidrar till en minskning av bostadsinbrott. Inte minst har pandemin sannolikt varit en bidragande orsak. Detta kan delvis bero på att invånarna spenderat mer tid i hemmet i kombination med att färre internationella stöldligor varit på plats i landet – detta delvis mot bakgrund av skärpta gränskontroller under pandemin. Därtill har Grannsamverkan⁷ betydelse för att förhindra inbrott och där har Täby en stark och lång erfarenhet med cirka 10 000 anslutna hushåll.

Polisen, kommunen och utvecklingsgruppen för Grannsamverkan har sedan 2013 även projektet Grannsamverkansbil som syftar till att öka tryggheten i boendemiljön. Grannsamverkansbilens huvuduppgift är att öka tryggheten i boendemiljön bland annat genom att genomföra observationspass i bostadsområden, följa polisens anvisningar om områden som behöver besökas samt förmedla skade- och brottsförebyggande information.

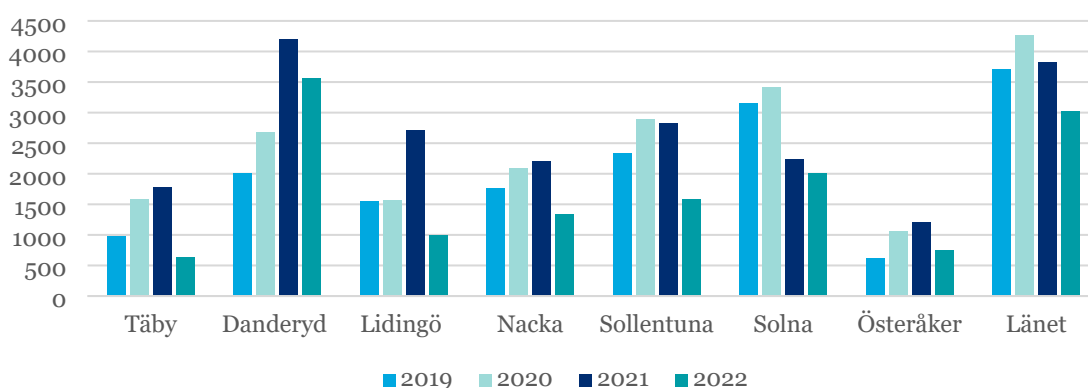
Sedan 2021 samverkar också kommunens kommunvakter med Grannsamverkansbilen och flera gånger per år genomförs gemensamma brottsförebyggande insatser tillsammans med polisen, framförallt under de olika loven.

⁷ **Grannsamverkan** är en metod som bygger på ett samarbete mellan de boende och polisen. Metoden går ut på att boende i ett område håller extra uppsikt över sina grannars bostäder och är uppmärksamma på vilka som rör sig i bostadsområdet. Med större social kontroll kan en möjlig gärningsman upptäckas lättare.

Skadegörelsebrott

Skadegörelsebrotten har varit den näst mest förekommande brottskategorin i Täby kommun under perioden 2019 till 2022. Av samtliga anmälda skadegörelsebrott är klotter den absolut största brottstypen, cirka (70) procent. Antalet anmälda skadegörelsebrott ökade kontinuerligt mellan år 2019 och 2021, men har under år 2022 minskat kraftigt. Se jämförelsekommuner och snitt för länet i figur 11.

Figur 11: Diagram som visar utvecklingen av antalet anmälda skadegörelsebrott mellan år 2019 – 2022 (1 jan – 30 sep). Diagrammet redovisar resultat för Täby kommun, sex jämförelsekommuner samt snitt för länet

Analys och insatser

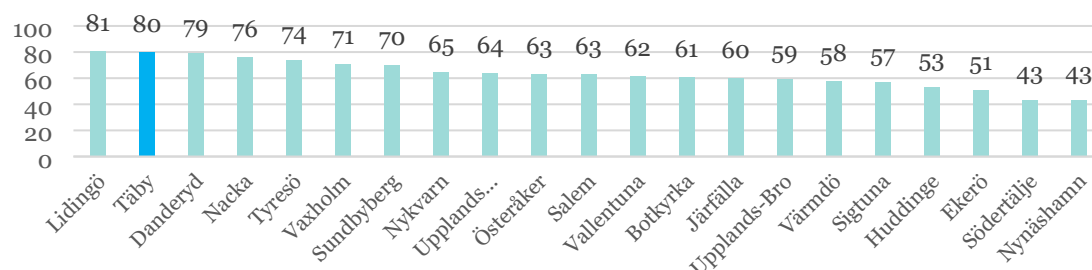
Det är mycket svårt att landa i tillförlitliga slutsatser kring nedgången av de anmälda skadegörelsebrotten. I stor utsträckning speglar antalet anmälda skadegörelsebrott rutiner hos kommuner, fastighetsägare och kollektivtrafik. Det gör att resultaten och möjligheter till jämförelser med andra kommuner bör tolkas med viss försiktighet.

Händelserapporter under året, bland annat från kommunens bevakningsföretag och kommunvakter, förstärker dock bilden om en offentlig miljö med betydligt mindre klotter än föregående år. Det går också att konstatera att majoriteten av allt anmält klotter saneras inom 48 timmar.

Genom att snabbt åtgärda klotter i enlighet med gällande policy⁸ markerar kommunen att skadegörelse och klotter inte tolereras och en negativ utveckling kan på så sätt hindras på sikt. Att kommunen har en snabb och tydlig klotterhanterings- och saneringsprocess visar sig även i invånarnas upplevelse av kommunens underhåll av den offentliga miljön. 80 procent anser att kommunens åtgärder mot skadegörelse eller annan förstörelse fungerar bra i kommunen. Se figur 12.

⁸ Policy för Täby kommuns arbete mot klotter, dnr KS 2018 137-02

Figur 12: SCBs medborgarundersökning 2021. Andelar i procent som upplever att åtgärder mot skadegörelse eller annan förstörelse fungerar bra i kommunen.

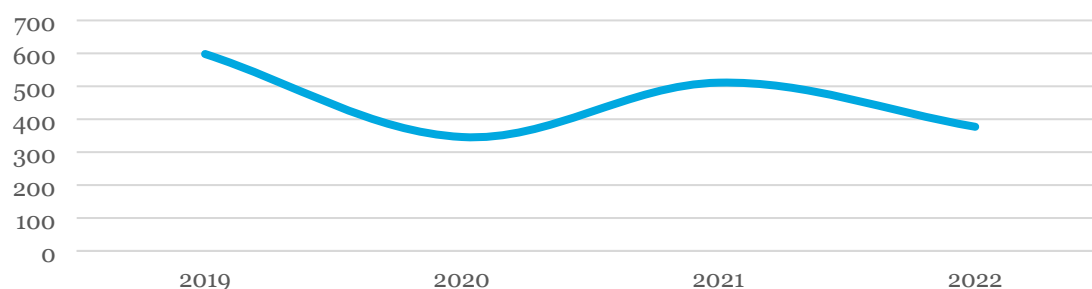

Bedrägeribrott

Denna brottskategori är omfattande i förhållande till antalet olika brottstyper och tillhörande brottskoder. Under de senaste fyra åren har det bland annat förekommit bedrägerier mot äldre genom social manipulation, faktura – annonsbedrägerier, kortbedrägerier, romansbedrägerier, identitetsbedrägerier, försäkringsbedrägerier, penningtvättbrott, utpressning och bidragsbrott mm.

Mörkertalet bedöms också vara förhållandevis stort och många av brotten stannar på försöksstadiet, vilket inte heller anmäls till polisen i någon större utsträckning. Nedan diagram, se figur 13, visar utvecklingen för de anmälda brotten inom denna kategori.

Figur 13: Antalet anmälda brott inom kategorin bedrägeribrott mellan år 2019 – 2022. Statistiken för år 2022 avser perioden till och med 15 oktober. För 2019, 2020 samt 2021 är det helår. Statistiken är hämtad från polisens interna statistiksystem.

Bedrägeribrott mot äldre

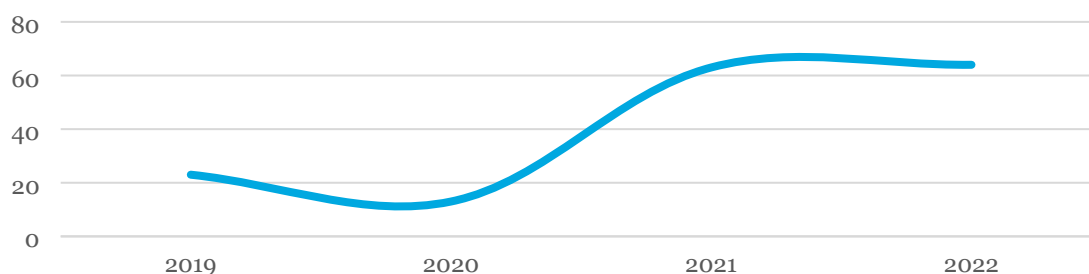
Antalet anmälningar av bedrägeribrott mot äldre (65 år eller äldre) har ökat markant under år 2021 och 2022. Se figur 14. Tillvägagångssätten varierar men ett återkommande exempel är där gärningspersoner tar kontakt via telefon och vilseleder de utsatta på olika sätt, bland annat genom inlogg på internetbank via bank-id eller direkta överföringar via Swish. Med dessa tillvägagångssätt kommer gärningspersonerna över de äldres besparingar och det kan i vissa fall handla om hundratusentals kronor.

I många fall, efter ett inledande samtal, besöker gärningspersoner den utsatte i deras hem och får med sig bankkort med kod och ibland också lurar man med sig smycken och kontanter. Denna utveckling ser polisen fortsätta då bedragarna ständigt förändrar sitt tillvägagångssätt och vilka de utger sig för att vara.

Dessa brott har ofta koppling till kriminella nätverk och brottsvinsterna göder denna verksamhet. Nedan diagram visar just på utvecklingen med antalet brott med enbart brottstypen ”bedrägeri genom social manipulation mot äldre/funktionsnedsatt”.

Figur 14: Antalet anmälda brott inom kategorin bedrägeribrott mot äldre mellan år 2019 – 2022. Statistiken för år 2022 avser perioden till och med 15 oktober. För 2019, 2020 samt 2021 är det helår. Statistiken är hämtad från polisens interna statistiksystem.

Analys och insatser

Denna typ av brott är svår att förebygga då förövarna ofta ändrar karaktär på vem de utger sig att vara. För att förebygga dessa brott har flera olika insatser intensifierats de senaste åren både nationellt men även lokalt i Täby kommun i samverkan mellan flera olika aktörer.

Bland annat arrangerar kommunen årligen ”seniordagar” vilket ger möjlighet för kommunen och polisen att medvetandegöra och sprida brottsförebyggande information. Bedrägeribrott mot äldre är ett tydligt fokusområde i dessa sammanhang ur ett brottsförebyggande perspektiv.

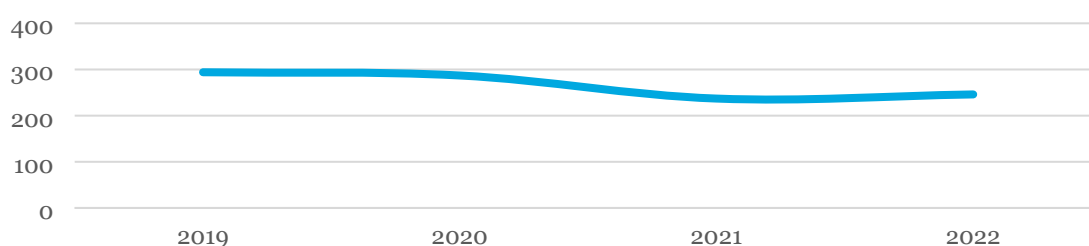
Polis, polisens volontärer och kommunen sprider även brottsförebyggande information på plats vid de olika träffpunkterna för seniorer, däribland seniorcenter. Polisen och polisens volontärer har även spridit information via kommunens olika hemtjänstaktörer för att deras personal skall sprida det vidare till sina brukare.

Grannsamverkansbilen har också varit behjälplig att sprida informationen. Polisen sprider också den brottsförebyggande informationen nationellt och lokalt via polisen.se och sociala medier. Med den ökande informationsspridningen har polisens under senaste året sett att anmälningsbenägenheten ökat och främst syns detta på de ökade antalen försöksbrott som anmäls.

Ungdomsbrott

Urvalet när det gäller ungdomsbrotten är samtliga brott som begåtts av ungdomar (misstänkta) mellan 12 - 17 år. De vanligaste brottstyperna som begås av ungdomar är tillgrepp i butik följt av narkotikabrott (innehav samt bruk) och trafikbrott. Dessa brottstyper står för cirka 80 procent av det totala antalet anmälda ungdomsbrott. På årsbasis de senaste fyra åren är brottsutvecklingen förhållandevis statisk, se figur 15.

Figur 15: Antalet anmälda ungdomsbrott mellan år 2019 – 2022. Statistiken för år 2022 avser perioden till och med 15 oktober. För 2019, 2020 samt 2021 är det helår. Statistiken är hämtad från polisens interna statistiksystem.

Brott på sociala medier

Polisen har sedan en tid tillbaka sett en ökning av händelser och brott som sker på sociala medier, men där få barn och unga väljer att anmäla. Många tror inte att händelsen de upplevt är en brottslig gärning eller att de skäms över att händelsen har inträffat. Polisen uppger att ungas tillvaro på sociala medier behöver bli bättre kontrollerat av barn och ungas vårdnadshavare och berörda verksamheter som arbetar med målgruppen behöver öka sin närvaro i dessa kanaler.

Trafikbrott bland unga

I olika typer av undersökningar, däribland i polisens senaste trygghetsundersökning 2021, har en stor andel respondenter uppgett att de upplever ett problem med moped, mopedbilar och a-traktorer i sitt bostadsområde.

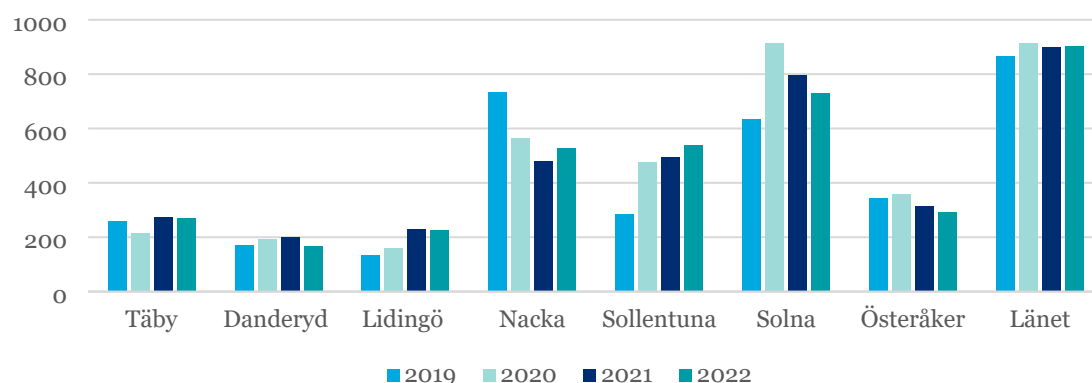
Antalet motordrivna fordon bland ungdomar 15 - 17 år är många i Täby. Framförallt har antalet mopedbilar och a-traktorer ökat markant de senaste åren, vilket även speglar den nationella statistiken. En del av det brottsförebyggande arbetet från polisen bygger på att kontrollera dessa fordon och vid brister ta kontakt med ungdomarnas vårdnadshavare som i nästan alla fall äger dessa fordon. Ansvar läggs på vårdnadshavare att rätta till problemen så att ungdomarna inte begår trafikbrott och att fordonen framförs på ett trafiksäkert sätt.

De vanligaste trafikbrotten bland unga är olovlig körning, följt av rattfylleri under påverkan av alkohol. Polisen och kommunen arbetar kontinuerligt med att få ut kunskapshöjande information kring bland annat mopedbilar och a-traktorer till målgruppen vårdnadshavare i kommunen. Dessa typer av informationsutskick når vårdnadshavarna bland annat genom de olika skolplattformarna.

Narkotikabrott

Statistiken nedan, se figur 16, visar de anmälningar som gjorts gällande narkotikabrott och bör ses som ett mått på hur mycket resurser polisen lagt på denna typ av brottslighet. Polisen arbetar kontinuerligt för att minska tillgången genom riktade insatser mot miljöer där narkotika förekommer.

Figur 16: Diagram som visar utvecklingen av antalet anmälda narkotikabrott mellan år 2019 – 2022 (1 jan – 30 sep). Diagrammet redovisar resultat för Täby kommun, sex jämförelsekommuner samt snitt för länet

Det senaste året har polisen genomfört stora narkotikatillslag i Lokalpolisområde Södra Roslagen. I ett par av dessa ärenden har beslagen genomförts i Täby. I ett av fallen genomfördes beslaget på ett hotell i kommunen, där gärningspersonerna inte har någon direkt koppling till Täby.

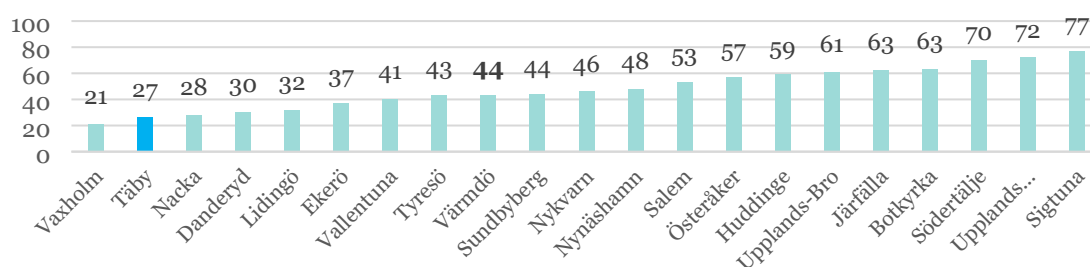
I det andra ärendet, som påbörjades under 2022, fortgår utredningen och en del av gärningspersonerna är fortsatt frihetsberövade. När rättsväsendet är klara med ärendet kan det bli aktuellt att samverka med de som förvaltar fastigheten genom olika brottsförebyggande och trygghetsskapande insatser. Däribland i syfte att försäkra sig om att brottsligheten inte fortsätter i området samt stärka tryggheten för de boende.

Ungefär 50 procent av de anmälda narkotikabrotten är innehav. 30 procent av narkotikabrotten är bruk, det vill säga personer som rapporterats för att ha brukat narkotika. 10 procent består av överlåtelsebrott (försäljning) och det är där som polisen kan fånga upp de större narkotikaärendena med ibland stora beslag. Viktiga

ingredienser i detta sammanhang är informationsinhämtning och underrättelsearbete som kan fortskrida i spaningsinsatser för att sen övergå till utredning och lagföring.

Utifrån ett regionalt perspektiv är invånarna i Täby kommun mindre negativt påverkade av narkotikahandeln, se figur 17. Utmaningarna kring narkotikarelaterad problematik kvarstår dock och kommer även fortsättningsvis prioriteras i det gemensamma arbetet.

Figur 17: SCB:s medborgarundersökning 2021. Andelar i procent som upplever problem med narkotikahandeln i kommunen.

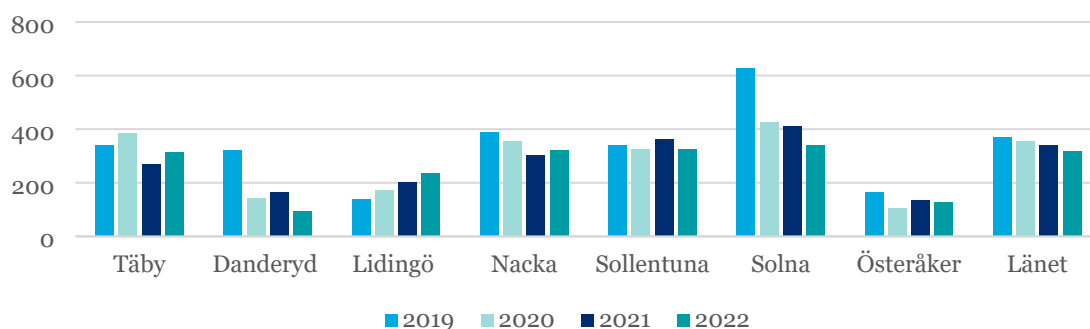

Brott mot företagare och näringsliv

Stöld, skadegörelse, bedrägerier och inbrott är de frekvent mest förekommande brottstyperna mot näringslivet i stort. I centrala Täby återfinns ett av Sveriges största shoppingcenter. Detta innebär en ökad utsatthet i centrumområdet för olika typer av mängdbrott, i synnerhet stöld/snatteri i butik samt skadegörelse. Därutöver återfinns större företagare/centrum-områden i andra delar av kommunen, däribland Arninge, där olika former av stöldbrott och skadegörelsebrott förekommer

Antalet anmälda stölder/snatteri i butik och varuhus har under år 2022 ökat i jämförelse med föregående år. Antalet anmälda brott är dock på lägre nivåer jämfört med år 2019 och 2020. Se figur 18.

Figur 168: Diagram som visar utvecklingen av antalet anmälda stölder/snatteri i butik och varuhus mellan år 2019 – 2022 (1 jan – 30 sep). Diagrammet redovisar resultat för Täby kommun, sex jämförelsekommuner samt snitt för länet

Analys och insatser

Som ett svar på företagarnas önskemål⁹ om ökad trygghet och säkerhet har kommunen vidareutvecklat kommunvakternas arbete gentemot näringslivet, och ytterligare satsningar kommer att vidtas under år 2023. Bland annat arbetar kommunvakterna med synlighet i kommunen centrumområden, dels för att skapa nätverk och relationer, dels för att fånga upp viktig information från företagarna som de kan föra vidare till berörda verksamheter.

---

⁹ Svenskt näringslivs enkätundersökning "Lokalt företagsklimat" 2022

Tryggheten i Täby kommun

Detta avsnitt redovisar ett urval av den information som idag finns kring trygghet, med fokus på Täby kommun och Stockholmsregionen. Informationen bygger på några av de nationella, regionala och lokala trygghets- och medborgarundersökningar och deras resultat gällande utsatthet och otrygghet.

Även om trygghetsundersökningar och medborgarundersökningar endast utgör ett urval av invånarna i en kommun kan undersökningarna ge indikationer på hur tryggheten och oron för brott utvecklar sig över tid. Nedan följer resultat från kvalitetssäkrade undersökningar som genomförts under tidsperioden.

Sammanfattning

Den låga brottsutsattheten korrelerar i hög grad även med resultat som påvisar att Täby är en trygg kommun. Detta utifrån trygghetsundersökningar som rör upplevd rädsla och otrygghet. Det vill säga – oron att utsättas för brott är generellt sett lägre i Täby kommun än länet i stort. Täby är konsekvent en av de tio kommuner i länet där invånarna är som mest trygga, vilket nedan undersökningar påvisar.

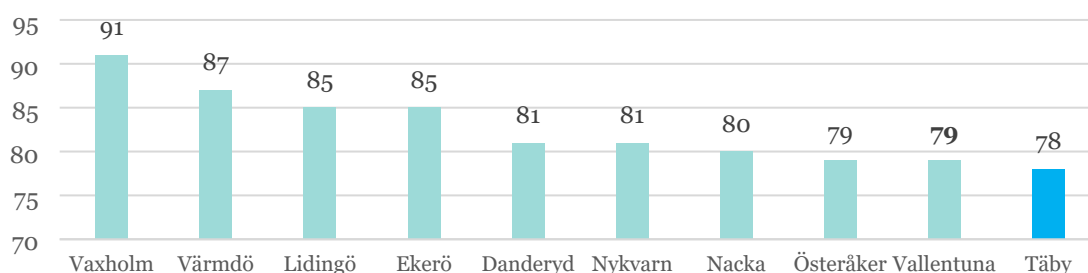
SCB:s medborgarundersökning

I SCB:s medborgarundersökning får kommunens invånare tycka till om sin kommun och dess verksamheter. Ett av de områden som undersöks är trygghet i samhället.

Om trygghet utomhus i det egna bostadsområdet när det är mörkt ute

Nedan resultat, se figur 19, avser år 2021 och redovisar de kommuner i länet med högst utfall avseende trygghet utomhus i det egna bostadsområdet kvällstid.

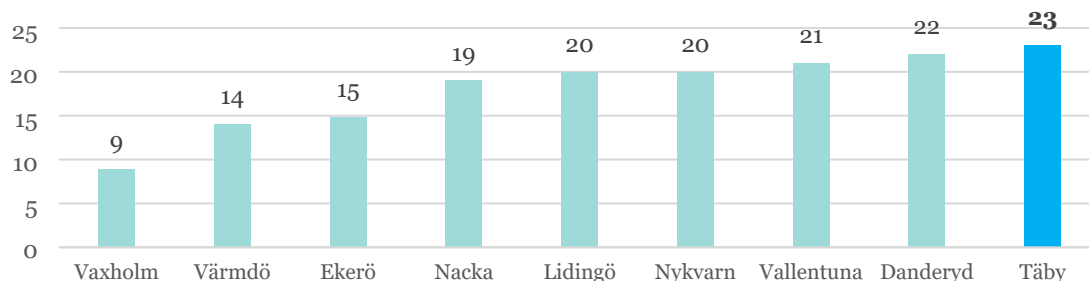
Figur 19: SCB:s medborgarundersökning 2021. En översyn av de kommuner i länet med högst utfall avseende trygghet utomhus i det egna bostadsområdet när det är mörkt ute.

Oron/rädslan att bli utsatt för våldsbrott eller hot om våld

Nedan resultat, se figur 20, avser år 2021 och redovisar de kommuner i länet med lägst utfall avseende oro att bli utsatt för brott.

Figur 20: SCB:s medborgarundersökning 2021. En översyn av de kommunerna i länet med lägst utfall avseende oro och rädsla att bli utsatt för våldsbrott eller hot om våld.

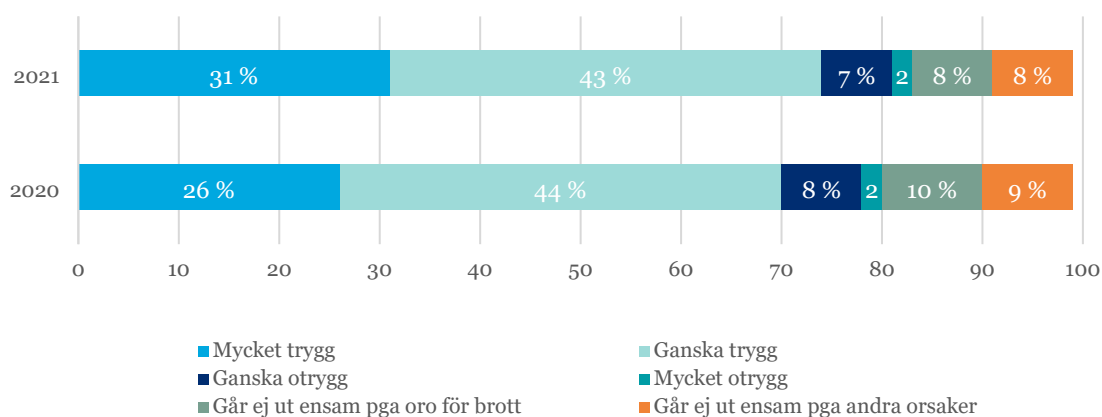

Polisens trygghetsundersökning

Trygghet vid utevistelse sena kvällar

Enligt resultaten från polisens trygghetsundersökning är tryggheten i Täby fortsatt hög år 2021 och har ökat sedan år 2020, från 70 till 74 procent, se figur 21.

Figur 171: Trygghet kvällstid i Täby kommun år 2020 samt år 2021. Diagrammet visar att andelen som är trygga i sitt bostadsområde under sena kvällar har ökat jämfört med 2020 års mätning, från 70 procent till 74 procent (sammanslagning mycket trygg, ganska trygg).

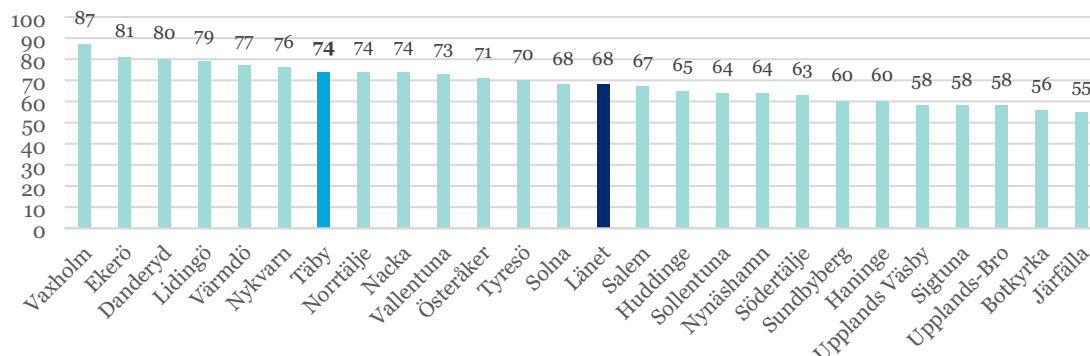

Täby kommuns resultat år 2021 i förhållande till övriga kommuner i länet

Andelen som är trygga i sitt bostadsområde vid utevistelse sena kvällar uppmättes till 74 procent. Det placerade Täby kommun på en delad sjunde plats i länet. Se jämförelser med övriga kommuner i länet samt snitt för Polisregion Stockholm¹⁰ i figur 22.

¹⁰ Polisregion Stockholm omfattar Stockholms län samt Gotland.

Figur 182: Diagrammet visar andelar i procent som uppger att de är mycket trygga samt ganska trygga vid utevistelse sen kväll i det egna bostadsområdet.

Länsstyrelsens medborgarundersökning

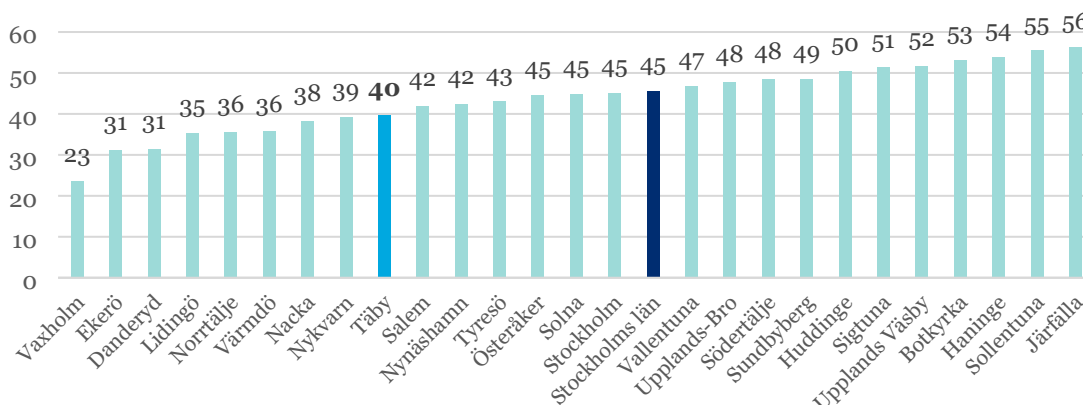
Länsstyrelsen i Stockholms län har genomfört medborgarundersökningar vart annat år sedan 2011. Undersökningen 2021 är en urvalsundersökning som omfattar 14 000 personer i Stockholms län i åldrarna 18–85 år.

Rädsla/otrygghet på gator och torg

På länsnivå har otryggheten vid olika platser och sammanhang ökat för varje undersökningstillfälle sedan 2011. Otryggheten minskar däremot vid undersökningstillfället år 2021 i ett antal sammanhang i jämförelse med 2019 – däribland andelen som känt sig otrygga vid gator och torg.

Vid undersökningstillfället år 2021 har andelen som upplevt rädsla/otrygghet på gator och torg minskat med två procentenheter i Täby kommun, från 42 till 40 procent. Se Täby kommuns resultat samt jämförelser med övriga kommuner i länet i figur 23.

Figur 193: Länsstyrelsens medborgarundersökning 2021, andelar i procent som under de senaste tolv månaderna upplevt rädsla/otrygghet på gator och torg.

Lokalt företagsklimat – brott och otrygghet

Resultaten från Svenskt näringslivs enkätundersökning ”Lokalt företagsklimat” år 2022 visar att företagarna i Täby kommun är förhållandevis trygga i sin verksamhet i kommunen. Företagarna upplever sig mindre negativt påverkade av brottslighet och otrygghet, jämfört med snittet för länet.

I undersökningen ges företagarna även möjlighet att uppge vilka områden kommunen bör prioritera för att förbättra det lokala företagsklimatet. Där framgår att kommunen, bland annat, bör prioritera arbetet för minskad brottslighet och ökad trygghet.

Sammantaget uppger företagarna att Täby är en trygg kommun att bedriva verksamhet i, men samtidigt betonar företagarna vikten av att fortsättningsvis bevara och prioritera arbetet för minskad brottslighet och ökad trygghet.